

RAPPORT

Prioriterade risker inom penningtvätt, finansiering av terrorism och internationella sanktioner

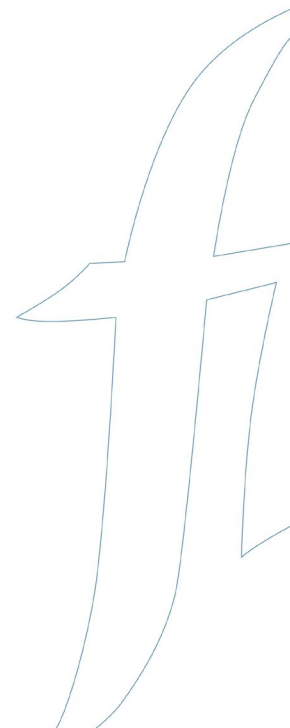
18 juni 2026

Sammanfattning

Risken är påtaglig att den finansiella sektorn utnyttjas för brottslighet, som penningtvätt och finansiering av terrorism. Dessutom finns risk att det finansiella systemet utnyttjas för att kringgå de internationella sanktioner som har beslutats av EU. Finansiella företag är skyldiga att förebygga och motverka att de utnyttjas på dessa sätt. Under 2026 fortsätter Finansinspektionen därför att prioritera granskningen av hur finansiella företag hanterar de här riskerna.

Ett väl fungerande finansiellt system ska vara stabilt och präglas av ett högt förtroende. Det är en förutsättning för en fungerande samhällsekonomi. Det finns många aktörer som har intresse av att använda det finansiella systemet i brottsliga syften och företagen i den finansiella sektorn behöver förhindra detta. Det framgår av den nationella riskbedömningen som publicerades i juni 2026 att den övergripande risknivån i sektorn bedöms vara högre nu jämfört med när den nationella riskbedömningen från 2020/2021 publicerades. Den högre risknivån beror främst på att hotet från organiserad brottslighet bedöms ha ökat. Finansinspektionens (FI) uppdrag är att kontrollera att de finansiella företagen följer de regler som finns för att förhindra att de utnyttjas för brottslighet, som penningtvätt. För att FI:s tillsyn ska vara så effektiv som möjligt behöver vi sätta in våra resurser där vi bedömer att riskerna är som störst och där vi kan göra mest nytta.

I den här rapporten redogör vi för de risker som vi bedömer som störst och som vi därför särskilt kommer att uppmärksamma i tillsynen under året. Flera av riskerna är desamma som vi har identifierat tidigare år. Det handlar om företag som erbjuder tjänster kopplade till internationella transaktioner, som betalningsinstitut och banker, företag med tillstånd att ge ut elektroniska pengar och kryptoaktörer. Vi ser också sektorsövergripande risker i användandet av företag som brottsverktyg och interna möjliggörare i de finansiella företagen. Vidare ser vi en fortsatt förhöjd risk för finansiering av terrorism och risk för brister i finanssektorns förmåga att följa internationella sanktioner.

Inledning

Penningtvätt, finansiering av terrorism och kringgående av sanktioner är alla globala utmaningar. Den kriminella ekonomin i Sverige beräknas årligen omsätta minst 352 miljarder kronor.¹ Det framgår av den senaste nationella riskbedömningen för penningtvätt och finansiering av terrorism som publicerades i juni 2026 att risknivån generellt sett bedöms vara högre än 2020/2021 och flera av sektorerna som står under FI:s tillsyn hamnar på den högsta risknivån.² Den högre risknivån beror främst på att hotet från organiserad brottslighet har ökat och att brottsligheten blivit alltmer integrerad i den legala samhällsstrukturen. Dessutom är finansiering av terrorism fortsatt ett allvarligt hot mot den allmänna säkerheten. Terrorhotnivån i Sverige är sedan maj 2025 *förhöjd*, motsvarande nivå tre på en femgradig skala.

Penningtvätt och finansiering av terrorism är därmed svåra utmaningar för samhället i stort. De här brotten innebär även allvarliga utmaningar för både den svenska och den globala ekonomin, och bekämpandet av dem är en del av FI:s arbete för en hållbar utveckling inom den finansiella sektorn. Arbetet med att minska de olagliga finansiella flödena är också ett av de globala delmålen (mål 16.4) i FN:s globala handlingsplan Agenda 2030.

Riskerna måste minskas

Penningtvättsregelverket är riskbaserat, vilket innebär att penningtvättsrisker måste hanteras genom tillräckliga riskreducerande åtgärder. Ju högre riskerna är, desto kraftfullare åtgärder behöver företagen vidta. Samtidigt kan *alltför* kraftfulla åtgärder få oönskade och allvarliga konsekvenser. Det gäller inte minst i fråga om kunders rätt till betalkonto, där en ökad risk för penningtvätt inte nödvändigtvis innebär att ett konto eller en tjänst ska nekas eller avslutas. Företagen behöver i stället göra en individuell bedömning utifrån kundens förutsättningar och vidta *tillräckliga* riskreducerande åtgärder. Risken är annars att kunder drivs ut från det reglerade finansiella systemet, vilket motverkar syftet med regelverket.

Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina har inneburit ett ökat användande av internationella sanktioner. Det har satt fokus på vikten av att sanktionerna följs för att de ska få önskat genomslag och begränsa handlingsfriheten för den sanktionerade parten. De internationella sanktioner som gäller i Sverige är beslutade av FN eller EU. Sammantaget är Sverige bundet av ett 40-tal sanktionsregimer. Det handlar både om geografiska sanktioner som riktar sig mot

¹ ”Svarta siffror, en ESO-rapport om kriminella ekonomins omfattning” 2026.

² Den nationella riskbedömningen utges av Samordningsfunktionen mot penningtvätt och finansiering av terrorism, som är en samverkan mellan 16 myndigheter och Sveriges advokatsamfund. I juni 2026 publicerades ”Nationell riskbedömning av penningtvätt och finansiering av terrorism i Sverige för 2024/2025”.

specifika länder eller regioner, och tematiska sanktioner som tar sikte på särskilda problem. FI är tillsynsmyndighet för den finansiella sektorn och en av flera myndigheter som ansvarar för att sanktionerna genomförs. En del av vårt tillsynsuppdrag är att granska att finansiella företag efterlever FN:s och EU:s sanktioner.

I vårt uppdrag ingår det att utifrån ett riskbaserat förhållningssätt kontrollera att de finansiella företagen följer de regler som finns för att motverka att företagen utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism, samt att de följer reglerna om internationella sanktioner. Uppdraget är stort och omfattar cirka 2 200 företag, allt från globala storbanker till små enmansföretag. Hoten och sårbarheterna kan därför variera betydligt. För att tillsynen ska vara så effektiv och ändamålsenlig som möjligt identifierar vi varje år de risker som bör prioriteras inom tillsynen det närmaste året. I vår riskidentifiering använder vi bland annat information som vi får in från företagen via den årliga periodiska rapporteringen och den nationella riskbedömningen av penningtvätt och finansiering av terrorism. Vi utgår också från erfarenheter från den löpande tillsynen och tidigare undersökningar.

FI samarbetar med andra myndigheter

FI arbetar dessutom nära andra tillsynsmyndigheter och brottsbekämpande myndigheter i Sverige och utomlands. Under senare år har de här samarbetena ökat både i omfattning och betydelse, vilket steg för steg förbättrar vår riskförståelse. Bland våra nationella samarbeten kan nämnas de vi har med Finanspolisen, Ekobrottsmyndigheten, Spelinspektionen och Skatteverket samt det arbete som sker inom såväl Samordningsfunktionen mot penningtvätt och finansiering av terrorism som Sanktionssamverkansrådet. Internationellt arbetar vi sedan 2025 särskilt med Amla, EU:s nyinrättade tillsynsmyndighet för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism. Som andra exempel på internationella samarbeten kan nämnas den nordisk-baltiska arbetsgruppen mot penningtvätt och Internationella valutafonden. Vi deltar också i ett 80-tal penningtvättskollegier för finansiella institut som är verksamma i flera jurisdiktioner runt om i EU/EES. FI deltar även aktivt i det löpande arbetet inom det internationella organet Financial Action task Force (FATF) som bekämpar penningtvätt och bidrar till det så kallade Secfin-projektet³ med mål att bekämpa illegala finansiella flöden i delar av Afrika, som EU har initierat.

³Securing a robust AML/CFT Framework Against Illicit Financial Flows in Sub-Saharan Africa, en del av EU:s strategi Team Europe Initiative.

Prioriterade områden 2026

Att granska att de finansiella företagen motverkar brottslighet, som penningtvätt och finansiering av terrorism, är sedan tidigare ett av FI:s prioriterade områden i tillsynen – så även 2026. Vår bedömning är att flera av de risker som vi har identifierat under tidigare år gäller även i år. Här redogör vi för de risker som vi ser som mest aktuella för i år.

Betalningsinstitut och andra aktörer som erbjuder internationella transaktioner

Den finansiella sektorn präglas av en hög utvecklings- och innovationstakt. De digitala tjänsterna bidrar med nya finansiella lösningar till såväl konsumenter som företagskunder, men ger också nya möjligheter för kriminella att verka i den nya miljön. Det är därför viktigt att företagen i sin utveckling även anpassar sitt sätt att hantera de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som är förknippade med deras produkter och tjänster. Den nationella riskbedömningen av penningtvätt och finansiering av terrorism i Sverige 2023/2024 behandlar särskilt de risker som är förknippade med snabba, digitala finansiella tjänster som erbjuds av vissa aktörer på finansmarknaden och som ibland helt saknar fysisk närvaro.⁴ De höga riskerna för både betalningsinstitut och utgivare av elektroniska pengar lyfts även fram i den nationella riskbedömningen av penningtvätt och finansiering av terrorism i Sverige för 2024/2025.

Banker

Vi har tidigare år särskilt uppmärksammat risken för att kriminella söker sig till mindre och mellanstora banker. Denna risk gör sig gällande även i år. Under förra året lyfte vi även fram riskerna med korrespondentförbindelser. Det är ett fenomen som förekommer särskilt i banksektorn. Korrespondentförbindelser innebär att de finansiella företagen, företrädesvis banker, tillhandahåller tjänster för aktörer som de inte har en direkt affärsförbindelse med. Banken behöver då förlita sig på att motparten har effektiva och ändamålsenliga rutiner och kontroller för att motverka penningtvätt, vilket i sig är en risk som råder även i år. Tillsammans med den höga utvecklings- och innovationstakten inom området, bedömer vi att riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism är förhöjda i banksektorn. Den nationella riskbedömningen av penningtvätt och finansiering av terrorism i Sverige för 2024/2025 lyfter fram flera olika sätt som banksektorn kan utnyttjas för

⁴ Nationell riskbedömning av penningtvätt och finansiering av terrorism i Sverige 2023/2024 – Neobanker.

penningtvätt, bland annat genom företagskonton, kontantuttag och digitala banktjänster.

Handel med kryptotillgångar

Handel med kryptotillgångar utgör en hög risk för penningtvätt, finansiering av terrorism och kringgående av sanktioner på grund av möjligheten till anonymitet och snabba gränsöverskridande transaktioner. Handeln med kryptotillgångar fortsätter dessutom att öka. Polismyndigheten beskriver att kryptotillgångar är en förutsättning för narkotikahandel på darknet och ett attraktivt sätt för kriminella att dölja eller omsätta sina brottsvinster. Handeln med kryptotillgångar innebär dessutom påtagliga risker ur ett konsumentskydds- och klimatperspektiv. Riskerna med handel av kryptotillgångar uppmärksammas både i 2024/2025 års nationella riskbedömning och i EU:s senaste överstatliga riskbedömning. Med nya EU-regler (Mica-förordningen) minskas risken något genom att det införs krav på tillstånd från FI för att tillhandahålla kryptotillgångstjänster. Det innebär att FI gör en inledande prövning av att företagen bland annat har en förmåga att hantera riskerna med penningtvätt och finansiering av terrorism. Tillståndskravet innebär dock inte att alla ovan nämnda risker försvinner. Antalet företag som har tillstånd från FI är för närvarande lågt, särskilt i jämförelse med antalet aktörer som erbjuder sina tjänster till svenska konsumenter från andra länder. Det gör att FI:s möjligheter att agera är begränsade.

Sedan den 1 mars 2026 är det kriminaliserat i Sverige att driva finansiell verksamhet utan nödvändigt tillstånd från eller registrering hos FI. Denna nya lagstiftning innebär att olovlig finansiell verksamhet kan leda till straffrättsligt ansvar för den som uppsåtligt eller av grov oaktsamhet erbjuder sådana tjänster. Det finns de som ägnar sig åt sådan handel med kryptotillgångar som är tillståndspliktig utan att ha sökt tillstånd hos FI. Bland de här handlarna riskerar såväl riskmedvetenheten som förmågan att motverka att de utnyttjas av kriminella vara låg. Detta är en sårbarhet som ytterligare ökar risken att utnyttjas i brottsliga syften.

Företag som brottsverktyg

Som tidigare år bedömer FI att risken för att företag och andra juridiska personer används som brottsverktyg är omfattande.⁵ Denna bedömning stöds även av 2024/2025 års nationella riskbedömning. Företag inom skilda branscher kan nyttjas i en kombination för att tillgodose olika behov inom penningtvätt, till exempel för

⁵ Risken att företag används som brottsverktyg lyfts även av andra aktörer: Brottsförebyggande rådet "Företag som brottsverktyg" 2025, Nationellt underrättelsecentrum (Ekobrottsmyndigheten, Skatteverket och Polismyndigheten) "Historikbolag som brottsverktyg" 2024, Svenska Bankföreningen "Hotbilda-bedömning för Sveriges banker" 2026.

hantering av stora kontantflöden eller för frekventa transaktioner mellan olika företagskonton. Komplexa transaktionskedjor via företagskonton kan vara svårare att upptäcka och se igenom än transaktioner på privatkonton. Att det är enkelt och går snabbt att både starta och avveckla företag – och att byta ett företags ledning – försämrar också spårbarheten och möjligheten att ingripa. Risken är därför stor att företag och andra juridiska personer används i mer komplexa och systematiska penningtvättsupplägg.

Möjliggörare

Med möjliggörare eller insider avses personer som genom sin anställning eller sitt uppdrag i samhället hjälper kriminella nätverk. Fenomenet har under senare år uppmärksammats av flera svenska myndigheter.⁶ Underrättelseuppgifter från Finanspolisen tyder på att det finns anställda i den finansiella sektorn som bistår kriminella nätverk i till exempel bedrägerier och penningtvätt. Risken för att finansiella företag utnyttjas med hjälp av möjliggörare eller insider är därför framträdande. En nyligen publicerad rapport från Riksrevisionen visar att även myndigheter löper risk för infiltration.⁷

Finansiering av terrorism

I likhet med föregående år bedömer Säkerhetspolisen att Sverige är ett legitimt mål för terrorattentat. Terrorhotnivån i Sverige sänktes visserligen i maj 2025, från nivå fyra till tre på den femgradiga skalan, och är numera *förhöjt hot* i stället för *högt hot*. Hotet bedöms dock fortfarande som allvarligt, med ökad risk för attentat från enskilda gärningsmän med islamistiska eller högerextrema motiv, samtidigt som främmande makts säkerhetsshotande verksamhet kvarstår.

Till skillnad från penningtvätt kan finansiering av terrorism ske med såväl lagligt som olagligt intjänade medel. Det kan också räcka med små summor för att möjliggöra attentat både i Sverige och utomlands. Insamlingen och överföringen av tillgångarna kan ske snabbt, med enkla medel och utan större kostnader. Det behövs ingen särskild förmåga hos finansören, men internationella kontakter är en betydelsefull faktor för att pengarna ska nå den avsedda destinationen. Arbetet med att förebygga terrorismfinansiering behöver ske oavsett om ett attentat planeras i Sverige eller i utlandet. Det ställer höga krav på företagens arbete mot finansiering av terrorism.

⁶ Se bland annat ”Myndighetsgemensam lägesbild - organiserad brottslighet 2025”, Finanspolisen ”Professionella penningtvättare” 2024, Nationell riskbedömning av penningtvätt och finansiering av terrorism i Sverige för 2024/2025.

⁷ Riksrevisionen ”Infiltration i staten” 2026.

Banker och olika typer av betalningsinstitut bedöms vara de sektorer där riskerna för finansiering av terrorism är som störst. Även handel med kryptotillgångar bedöms vara ett område där det finns särskilda risker för terrorismfinansiering.

Internationella sanktioner

Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina har pågått sedan 2022, vilket har gjort att EU har utökat både antalet och omfattningen av internationella sanktioner. Den direkta exporten från Sverige till Ryssland har minskat kraftigt sedan inledningen av kriget. Det framgår av den lägesbild av hur de internationella sanktionerna följs som Sanktionssamverkansrådet har tagit fram. Av lägesbilden framgår det också att det är sannolikt att det sker en omfattande indirekt export av produkter från Sverige till Ryssland på sätt som kan vara brottsliga.⁸

Ekobrottsmyndigheten bedömer att sanktionsbrott och näringspenningtvätt överlappar varandra och delvis utförs av samma aktörer. Det sker genom komplexa, internationella bolagsstrukturer för att dölja vilka som är verkliga affärspartner. FI:s fördjupade analys på sanktionsområdet från 2024, visar samtidigt att träffsäkerheten i de automatiserade system som bankerna använder för sin sanktionscreening generellt skulle kunna öka. Analysen visar också att det finns utrymme för vissa banker att förbättra sitt arbete på området.

Sammantaget finns det en förhöjd risk för brister i finanssektorns förmåga att följa internationella sanktioner. För att sanktionerna ska få önskat genomslag är det angeläget att företagen är aktiva och följer sanktionsbestämmelserna så att sanktionerade företag och personer inte får tillgång till ekonomiska resurser i strid mot sanktionsreglerna.

⁸ ”Myndighetsgemensam lägesbild – efterlevnad av internationella sanktioner” 2025